

«Αντί Προτοχρονιάτικου μπουκετά με «Μπουκέτο» ος σερβίρει σήμερα ένα διήγημα του αρχηγού τών Προεδρευτικών κ. Γεωργίου Καφαντάρη. Έγραψε, λοιπόν, διηγήματα άλλοτε ο κ. Καφαντάρης; Και διηγήματα και ποιήματα ακόμη και μάλιστα σε ζωντανή γλώσσα. Απολάσσετε, λοιπόν, προς το παρόν, το διήγημα του γηραιού Ρουμελιώτη πολιτευτού και...τά ξαναλέμε.

ΟΤΙ ΨΑΡΕΥΟΥΜΕ

ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ

Η ΞΑΝΘΟΥΛΑ

τάνια με τα πυκνά τους φυλάματα φυλάγουν το παρθενικό νερό από τις ματιές του ήλιου και του φεγγασιού. Πίσω από τα πλατάνια αυτά, άναμμεσα στα άσπала ρείκια και τις άριες, είχα χτίσει το φουλάκι μου. Έκει κρυμμένος κάθε απόγευμα, άκουγα τις κουβέντες τών κοριτσιών, άθώες σαν το κρατάλλινο εκείνο νερό και έβλεπα την Ξανθούλα να πηδά ασυλλογιστη από πέτρα σε πέτρα, να θρέχει τις φιλενάδες της, να κутτάη τά κύματα του πούν-

Ποίος δέν θυμάται τά παιδικία του χρόνια, τά τρελλά, τά άξέγναιστα, τά παιγνιδάρικα που γρήγορα-γρήγορα έπέρασαν σαν άστραπη, σαν όνειρο; «Ω! ποτέ μου, ποτέ μου δέν θά τά λησμονήσω τά παιδικία μου τά χρό-

νια, τά τρελλά, τά παιγνιδάρικα, τά άξέγναιστα. Άν και δέν διάθικαν άξέγναιστα, άν και ποί σθήκαν με δάκρυα. Γιατί θά σάς τό είπω τώρα. Δέν θά σάς διηγηθώ καμμία ιστορία, παρά θά σάς ψάλλω ένα τραγουδάκι όμορφο, τρυφερό, γλυκό-όλο τό ζέρετε-τό τραγουδί της πρώτης αγάπης.

«Όλη την ήμέρα, τά παιδιά του χωριού μαζεμμένα έτρέχαμε παιντό, έπάνω στο θουόν, κάτω στην λαγκαδιά, πέρα στα χωράφια, με γέλια, με παιγνίδια, με καυγάδες κι' άς έπύρουνε ό ήλιος από ψηλά, άς έλύγιζαν τά πόδια μας από την κούρασι, άς έδοκιμαζε τό αυτί μας κάθε θράδυ τά δεσμά του χεριού του πατέρα. Ή μάνα, πάντα πονετική, του έδινε και πάλι τόν έλευθερο άέρα με την άπαλη της τη φωνή.

«Σκόλη, καλέ, τώρα...
 «Σκόλη», έλέγαμε κ' έμεις μέσα μας με τη φωνή του δικαίου που ένιχυσε και ξαναρχίζαμε με νέο θάρρος. Μά κατά τό βασιλεμια του ήλιου, όπου κι' άν ήμαστε, τρεχάτοι θά γυριούσαμε να έσπλωθούμε έπάνω στα χορτάρια στο πλάι του δρόμου που θά ζεπερνούσαμε ή κοπελλοοίδες του χωριού για την πηγή. Για να κάνουμε τό μεγάλο κ' έμεις ή γιατι μάς έσπρωχναν τά πρώτα σπαρταρίσματα της καρδιάς, δέν τό ζέρω. «Όποιος όμως κι' άν τις έβλεπε μία φορά να περνούν έτοι δροσολάστες στη σειρά, μπροστά ή μεγάλες και κοντά ή μικρότερες, με τά σταμνια στό κεφάλι και τά χέρια άκουμθμένα στη μέση, σαν ζωντανά άρχαία αγάλματα, τό ίδιο θάθελε με μάς να κάνει. Σάν έσιμωιαν κοντά μας, εκόθανε τό τραγουδί τους, έπασαν τις φωνές και τά γέλια, χαμήλωναν τις πονηρές ματιές των και τά προσοπάκια τους ροδοκοκκίνιζαν από την ντροπή. «Υστερα, σαν έγύριζαν από την πηγή, λουσμένες στα κρύα της νερά, με νέα δροσικά κι' όμορφάδα, κατέβαζαν τά σταμνια τους, πίο θαρρετές, με παμπόνηρο χαμόγελο και δροσίαν κ' έμάς τά τρελλόπαιδα. Καίρος έτοι έπέρασε με την τρια ζευή καθεμιά, χωρίς κανέναν να τη θαραθή, χωρίς κανέναν να πεθυμήσει και κάτι νέο. «Όμως έμένα, ήτανε κάμποσος καιρός πού ένα κρυφό σαράκι με έτρωγε, ένας πόνος μέσα μου μ' έθασιάνε. Μά κάθε προφύλαξι, με άβθε τρόπο εκύτταζα να τόν άποσκεπάζω, να μή τόν δείλω σε κανένα. Κι' έπαίζα περισσότερο, κ' έγελούσα δυνατώτερα κι' έκανα πίο μεγάλες τρέλλες. Μά τί τά θέλετε, εινε κάμποσα πράγματα που δέν μπορείς να τά κρύβης αιώνα. Κάθε θράδυ μου έργχόταν να ξεφωνισω, να διαλαλήσω την αγάπη μου και να φωνάξω σ' όλους εκείνους που έπείραζαν την Ξανθούλα τά ήθελε κι' εκείνη-πώς δέν έπρεπε πέρα να τό κάνουν, πώς δέν έπρεπε όδτε να της μιλούν, όδτε να της γνεφούν, όδτε να την κутτάζούν, πώς δέν ήταν δικαϊομά τους, γιατί έγώ την αγαπούσα, γιατί ήτανε δική μου...

«Όμως σαν έσκεπτόμουν τά γέλια τους, την κοροϊδία τους, έσώπαινα, έκλαίγα μέσα μου κ' έχυνα τά δάκρυα σαν έμενα μόνος μου... Τό τρελλόκορτσι! Σ' όλους έγελούσε, σ' όλους έχάριζε ματιές-και τις λιγώστες, σ' έμένα, πάντα χαρούμενη-πάντα πεταχτή ή πίο θαρρευτή απ' όλες, ή τρελλή Ξανθούλα! Ξανθούλα τη λέγαμε έτσι, μά ξανθή δέν ήταν. Είγε μαύρα, κατάμαυρα κοντά μαλλιά, ριγμένα έξέπλεκα στις πλάτες της, ένα προσωπάκι στοργυγλό, χιονάτο, μ' ένα στοματάκι τριαταφυλλένιο, πού σε κάθε του άνοιγμα άνοιγόκλειε ή καρδιά μου και κάτι μάτια ζωηρά, άεικίνητα, πού ζεπετοούσαν σίπθες, μά άπαντα, άθώα και ήμερα... Ποτέ μου δέν της γύρεψα νερό. Μπροστά της ήμουν κορτσι έγώ και παιδί εκείνη. Λίγο ύστερα, τά παιδια με έχασαν από την συντροφία τους, «Τόν περιώρισε ό πατέρας τους είπαν και μ' έλησμονήσαν.

του από τά λιθαράκια πού τουρριχνε να σπούν τό ένα στ' άλλο και να θγάζουν άναλαμπές σαν νάστε το νερό κτεκαστικά από διαμαντόπετες. «Υστερα, σαν έφευγα, έβγαίνα κ' έγώ μ' άνομυήσασε σε κανένα θράχο, συλλογιόμενος ως τό πρωτοκόταδο.

«Ένα απόγευμα, ήλθαν τά άλλα κορίτσια, μά ή Ξανθούλα δέν άσπνκε. Έγέμισαν τί σταμνια τους, έπαίαν, ελούσθηκαν, έφουγαν σαν και πάντα, μά ή Ξανθούλα πουθενά. Έγυρα τό κεφάλι μου θαρδ στον άμο και έξεπλώθηκα χωρίς άνασασμό, με τό μάτι μου στυλωμένο σ' ένα λευκό συννεφάκι πού λίγο-λίγο έλιωνε σαν τη καρδιά μου. Τποτε δέν ένιωθα, όδτε τόν πόνο μου αυτό. «Έπειτα, κάποια ώρα, μία φωνή οιανθή-οιανθή, στην άρχη, σαν να έβγαίναε θαθεία από τόν ούρανό, μά πίο δυνατή όσο προχουρούσε, σαν κάθε της τόνος να συνέπαινε και νέο ασήθημα και νέο πόνο, με έσυρε άπάλα-άπάλα από τη άναρπεία εκείνη σε κόσμο άλλο, μαγεμένο. Τι τραγουδί ήταν εκείνο. «Άκουσα, άκουσα όσο μπορούσα πίο πολύ, έπειτα τρεμοψιαστός, σαν ύπνωτιόμενος άναμείρια σινά-σινά τά κλαδιά και θήκηκα στην άκρη της πηγής. Τό είχα νοιώσει-και πία μπορούσε να νεν άλλη από κείνη-μά τά πόδια μου σαν την αντίκρισμα έχασαν για μία στιγμή τη δύναμι τους. Άγάλι-αγάλι πατίζατε στην άκρη τών ποδιών, προσεκτικά μήπως ταράξω την άρμονία εκείνη, έπροχώρησα. Σάν έπλησίασα, ένιωσασ εκείνη τά κύματα του πάθους, πού άνεθοκατέβαζαν τό στήθος μου, έστρεψε τό μικρό της προσωπάκι, «Ξανθούλα μου» της είπα έγώ, «τρελλέ», μου είπε εκέ'νη και τά χείλη μας και ή ψυχές μας εύρέθηκαν ένωμένες.

«Έπέρασαν από τότε χρόνια πολλά. Πολλά είδαν τά μάτια μου. Και τί δέν θλέπει κανεις μέσα στην πόλι. Μά απ' όλες τις καθημερινές της συγκυρήσεις, ύψηλες και πατεινές, από τά ξεφαντωμάτα, τις εσαυρήσεις, τις άγάπες, τίποτε-τίποτε δέν έμεινε στη καρδιά μου. Κάθε μία σαν σθήνει, σθήνει όλακρη γιά πάντα. Κία άνάμμεσα σ' αυτές, έλαφρό, μακρυσμένο, άσθενικό, μά πίο γλυκό, πίο τρυφερό φτερουγίζει άκόμα τό τραγουδί της πρώτης μου αγάπης.

«Δέν εινε πολυς καιρός πού ξαναγύρισα και πάλι στο μικρό μου τό χωριό και μία μέρα, χωρίς να τό θέλω, θρέθηκα στην πρώτη μου φωλιά. «Όλα στη θέσι τους, τά πλατάνια, ή πέτρες, ό ποΐντες, τό ρεμματάκι, παιδι αιώνα τό εύτυχιόμενο με τό τραγουδί του. Ήλθαν και πάλι τά κορίτσια-άλλες μορφές, άλλα λουλούδια-μά ή Ξανθούλα δέν φάνηκε. Τό σκοτάδι πυκνό, κατάμαυρο, τρομακτικό, έπλημύρισε τη ρεμματιά και χιλίες φωνές, ψιθυρίσματα άπαισια σαν συγγητά, σαν μοιρολόγια μέσα από τό λέγγο, από τά θράγια, από τις σπηλιές, άρχισαν να μου παγώνουν τό στήθος. Έπέρμεινα. Μά τό τραγουδί της δέν άκούσθηκε. Δέν έσαν κουέι κανεις τό τραγουδί της πρώτης του αγάπης.

«Άπέθανε ή καυμένη ή Ξανθούλα...
 Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ

© κ. Γ. Καφαντάρης

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΨΑΡΕΜΑ ΜΕ ΧΗΝΕΣ

Στην Πενουλόθνια της Άμερικής, πολλοί έγκυμνάζον πατίες και χήνες για τό ψάρεμμα. Δένουν όρμιές στα πόδια των, τις άφινουν στην θάλασσα, τά ψάρια δαγκά-νουν τό δόλωμα, τσακώνονται στο άγκιστρι κι' έπειτα σπαρταρούν. Ή χήνες κ' ή πάτιες νοιώθουν τό τίναγμα, φοβούνται, βγαίνουν στην άκρογυαλιά, κ' οι έφευρετικοί ψαράδες τις άπαλλάσσουν απ' τους άνεπιθυμήτους συνοδούς των!...

«Η «Κρουσταλλένια»-όνομα και πρδμμα-είν' ή πηγή του χωριού κάτω από ρεμματιά Μικρα στοματάκια στη ρίζα τών λιθαριών, θγάζουν αδιάκοπα όλοδιάφανο νερό που σμίγει πίο κάτω και κάνει στην άρχη ένα ούρανογλάζον ποΐντο και ύστερα ένα χαριτωμένο ρεματάκι. Τριγύρω κάτι θεοράτα...